

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Dato: 30.05.2024

Vår ref: 24/00905-2

Deres ref:

Høringssvar - NOU 2024:3 Felles innsats mot ekstremisme: Bedre vilkår for det forebyggende arbeidet

Kirkerådet ønsker med dette å avgi høringssvar på vegne av Den norske kirke til NOU 2024:3. Den norske kirke har lenge engasjert seg for menneskerettigheter og deltatt aktivt i interreligiøs dialog. Blant annet har Mellomkirkelig råd for Den norske kirke et eget menneskerettighetsutvalg, og Den norske kirke har stått side om side med andre trossamfunn når terroren har rammet religiøse minoriteter.

Kirkerådet vil takke for en grundig og god utredning. Vi støtter kommisjonens anbefalinger om styrket oppslutning om demokrati og menneskerettigheter, bedre og mer forpliktende samarbeid mellom ulike aktører, kompetanseløft i det forebyggende arbeidet og bedre ivaretagelse av trusselutsatte grupper. Kirkerådet ønsker i dette høringssvaret særlig å kommentere trossamfunns rolle som forebygger av ekstremisme, og anbefalingen om sikring av religionsutøvelse i fengsel.

Trossamfunn som forebygger av ekstremisme

Kommisjonen anerkjenner den viktige rollen trossamfunn kan ha for å forebygge ekstremisme, ved å skape fellesskap og mening. Kompetanse og legitimitet til å fortolke religionens skrifter og praksiser er viktig i denne sammenheng. Det samme er interreligiøs dialog som fremmer respekt for ulikheter og felles verdier i et samfunn der økningen av rasisme, hatytringer og hatkriminalitet er bekymringsfull. Kirkerådet mener at det er viktig å ivareta mangfoldet av dialogarbeid, og anbefaler at tilskuddsordningene til dialogarbeid både på grasrotnivå og på ledernivå forsterkes og gjøres mer forutsigbare.

Kirkerådet støtter kommisjonens anbefaling om at sivilsamfunnet, inkludert tros- og livssynssamfunn, i større grad må involveres i det forebyggende arbeidet mot radikalisering og ekstremisme. Et samarbeid mellom sivile og offentlige aktører kan i seg selv utgjøre et forebyggende tiltak og kan tilføre det offentlige mer kompetanse om ulike trossamfunn og religiøse praksiser.

Kirkerådet vil understreke at trossamfunn kan stå i en unik posisjon til å komme i kontakt med personer som ikke nås av det offentlige hjelpeapparatet, og dermed til å avdekke radikalisering og avverge ekstremisme. Kommisjonen finner at taushetsplikt er til hindring for

samarbeid og bedre forebygging, og at reglene om unntak fra taushetsplikt må gjøres bedre kjent. Dette må også inkludere reglene om avvergingsplikt. Det lenge lovede kurset for ledere i trossamfunn om identifisering og handling ved bekymring for radikaliserings og voldelig ekstremisme bør iverksettes så snart som mulig.

Religionsutøvelse i fengsel

Retten til religionsfrihet er en grunnleggende menneskerettighet som skal oppfylles for alle. Kirkerådet støtter derfor kommisjonens ønske om å sikre at alle innsatte i norske fengsler skal få mulighet til å utøve sin religion og sitt livssyn. Fengselsprestene fra Den norske kirke har en viktig rolle i denne sammenheng. Fravær av andre religiøse ledere, som imamer, kan medføre at enkelte innsatte begynner å fungere som religiøse autoriteter. Erfaring fra andre land viser at å ha representanter for flere tros- og livssynssamfunn i fengslene vil kunne forebygge ekstremisme.

Kirkerådet støtter også anbefalingen om en statlig finansiert tilskuddsordning til å utøve tros- og livssynsarbeid i fengsler. Dette vil kunne styrke de innsattes mulighet til å motta åndelig og eksistensiell omsorg. Det er imidlertid viktig at en slik tilskuddsordning er tilgjengelig for alle tros- og livssynssamfunn, og at det ikke blir forskjellsbehandling på bakgrunn av trossamfunnenes nåværende prioriteringer av ressurser. Kirkerådet vil også fremheve viktigheten av fengselsprestenes lange erfaring, kompetanse og tillit i arbeidet med å koordinere betjeningen av tros- og livssynstjenesten i fengslene, og understreke viktigheten av at fengselsprestene får fortsette å ha denne rollen også framover.

Med vennlig hilsen

Ingrid Vad Nilsen
direktør

Jan Christian Kielland
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:

Click here to enter text., Click here to enter text.

Click here to enter text.

Click here to enter text.